

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectura Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniae Agrippinae, 1653

Art. I. Prima conuenientia inter Fidem & Fundamentum est, esse Primum & Initium[m].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46065)

viros laudatissimos posteris imposuisse necessitatem
nunquam deserendi virtutem illam, quæ auis ab auisque
laudem peperit apud omnes gentes, ad quas CON-
STANTIA in asserenda Fide Catholica Colonienſium
peruenit, sempiternam.

S E R M O II.

FIDES

Cum Fundamento variè comparatur:

QVIA

Fidei cum Fundamento domus est Conuenientia
multiplex.

*Fundamentum aliud nemo potest ponere, præter id, quod possum
est, quod est Christus IESVS, I. Corint. III. II. id est,
Fides in Christum IESVM.*

ARTICULUS I.

PRIMA CONVENIENTIA

inter Fidem & Fundamentum est, esse Primum & Initium

QVOD in arbore est radix, in columna ba-
sis, in naui carina; quorum idcirco prima
debet esse cura, in plantando, statuendo,
fabricando, id in domo est Fundamen-
tum: quo benè ac feliciter iacto, cantari
potest Architectus,

Dimi-

Dimidium facti, qui benè cœpit, habet.

Quamobrem, cùm nobis, tanquam fabricatoribus, sit demandatum munus extruendæ DOMVS SAPIENTIÆ, quam demonstrauius esse ex virtutibus omnibus Christianis Basilicam, siue Habitationem regiam DIVINITATI incolendæ; ritè atque ordine à Fundamento incepimus, secundum Architecturæ regulam. Fundamentum autem Domus Sapientiæ probauius proxime esse Fidem, veram, supernaturalem, Christianam. Sed cùm in omnium ore versetur, Fidem Virtutum esse Fundamentum, non omnibus tamen æque nota est illius denominationis ratio. Quæ aliunde quàm ex Architectura peti nō potest: cuius ductum, dum sequimur,

PRIMA occurrit inter Fidem & Fundamentum conuenientia, quod quemadmodum Fundamentum, est domus pars prima, & initium, ita Virtutum fabrica initialem partem habeat Fidem, *Fides*, inquit S. Augustinus, *humana salutis initium. Sine hac nemo ad filiorum Dei consortium potest peruenire: quia sine ipsa nec in hoc seculo quisquā iustificationis gratiam consequitur, neque in futuro vitā possidebit aternam.* Ita loquitur Sermone xxxviii. de tempore. Et lib. i. de Agone Christiano cap. 13. *Fides est prima, quæ subiugat animam DEO: deinde, præcepta dat viuendi, quibus custoditur, Spes nostra firmatur.* Nec minus clarè D. Ambrosius, qui idcirco Fidem vocat radicem virtutum, quæ caruisse Cain improbum asserit, lib. 2. de Cain & Abel. cap. 9. *Quid miraris, inquit, si pietatem non coluit, qui non agnouit Auctorem? Et idè doceris hac serie Scripturarum, Fidem esse radicem virtutum omnium. Vnde & Apostolus ait: Quia Fundamentum nostrum Christus est.* Ob hanc causam, Fidem actionis iustæ genitricem appellat Prosper lib. i. de Vocatione Gentium, *Fides ait, bonæ voluntatis, & iustæ actionis est genitrix.* FIDEM quoque Paulus Apostolus, primo loco

R 2

ponit

ponit inter virtutes Theologicas, vt reliquarum Fundamentum I. ad Corinthios. *Nunc autem manent, Fides, Spes, Caritas.* Denique, ad Hebræos tertio Fidem nuncupat *initium Substantia, ἀρχὴ ὑπόστασις.* Siquidē Fides est initium substantiæ nostræ, siue subsistentiæ Spiritualis, id est, nostræ iustificationis, quia fuimus diuinæ participes facti naturæ, & inserti Christo: vt D. Chrysostom. Theodorerus, Theophylactus, Oecumenius. exponunt. Neque malè notat Maldonatus, (a) Fundamentum fidei vocari ab Apostolo ἀρχὴ ὑπόστασις, *initium*, quia cuiusque rei fundamentum, in ea primum est, est que rei initium. Item appellari ὑπόστασις, id est, substantiam vel subsistentiam, qualis est totius domus fundamentum, quod substat omnibus, & in quo subsistunt omnia. Qui commentantur in Symbolum Fidei, inter quos Ruffinus, monent, primum eius verbum esse Credo, quo exprimitur actus Fidei, tanquam initium cunctorum, quæ requiruntur ad salutem, & virtutum exercitationem. Hoc loco, inquit ille, fons & origo omnium bonorum ponitur, dum dicitur: Credo in Deum Patrem Omnipotentem. Sicut & Paulus Apostolus ad Hebræos scribens dicit: (a) *sine fide impossibile est placere Deo.* Quare primum omnium accedentem ad Dominum, oportet credere, quia est, & quod credentibus in se remunerator sit. Sed & Propheta (b) dicit: *Nisi credideritis, non intelligetis.*

ARTI-

(a) Ioa. Maldon. in Notis MS. in epist. ad Hebr. (b) Ad Hebræ. xi. 6. c) Isa. vii. 9.